

Тема 6. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД І ПРАВО НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У XIX ст.

Збереження в народній пам'яті традицій козацької держави як вияву свободолюбивості українського народу, їх вплив на національну свідомість і формування української національної ідеї.

Погляди декабристів на майбутнє українського народу. “Руська Правда” П.Пестеля. Правові документи Кирило-Мефодіївського товариства. “Конституція республіки” Г.Андрузького. Т.Г.Шевченко – виразник мрій українського народу і борець за його незалежність.

Завершення царизмом кодифікації законів та їх поширення на українські землі. Реформи 1861 р. та їх спрямованість. Конституційні проекти М.Драгоманова та ін.

Народництво, робітничі і марксистські організації та їх ставлення до перспектив української державності.

Національні організації, об'єднання, громади, перші українські політичні партії та їх цілі і ставлення до української державності. І.Франко, Ю.Бачинський, М.Міхновський.

Тема 7. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД І ПРАВО НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ НА ПОЧАТКУ XX ст.

Українська державність і право в програмах загальноросійських і національних партій. Лібералізація і поступки царизму під тиском революційних подій 1905-1907 рр. Столипінські реформи та їх спрямованість.

“Українське питання” в Державних Думах. Конституційні проекти М.Грушевського, окремих національних партій та ін.

Новий наступ царизму на все національне після поразки революції 1905-1907 рр.

Тема 8. ДЕРЖАВА І ПРАВО НЕЗАЛЕЖНОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ (1917-1920 рр.)

Початок національно-демократичної революції в Україні. Утворення Центральної Ради, перші Універсали, проголошення Української Народної Республіки. Два підходи лідерів національного руху щодо перспектив України і створення її збройних сил. Ставлення уряду Центральної Ради до жовтневого перевороту в Петрограді. Підготовка більшовиками повстання проти Центральної Ради і ленінський маніфест до українського народу від 17 грудня 1917 р.

З'їзди Рад робітничих, селянських і солдатських депутатів та виникнення двовладдя в Україні. IV Універсал Центральної Ради і

проголошення незалежності України. Конституційний устрій УНР доби Центральної Ради. Розробка Конституції України.

Українська Гетьманська держава. Конституційний устрій Української держави П.Скоропадського.

Перехід влади до рук Директорії УНР, її державний та конституційний устрій.

Особливості національно-визвольної боротьби на західно-українських землях. Розбудова Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР), її конституційний устрій. Акт Злуки 22 січня 1919 р. і його значення для соборності України.

С.Петлюра на чолі УНР. Варшавський договір і його наслідки. Ризький договір. Отаманщина. Прагнення до державотворчості на місцях.

Причини невдач визвольних змагань українського народу за відновлення національної держави, її історичне значення. Українські державницькі центри в екзилі.

Тема 9. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД І ЗАКОНОДАВСТВО В УКРАЇНІ В 1921-1936 рр.

Радянська державність України: міфи і реалії. Проголошення радянської влади в Україні як у федеративній частині Російської республіки. Перший радянський уряд в Харкові. Структура органів державної влади і управління народним господарством. Утворення КП(б) У як обласної організації РКП(б).

Конституції УСРР 1919, 1924, 1929 рр. Втягування України до складу СРСР і зосередження в руках Москви головних важелів керівництва внутрішньою і зовнішньою політикою. Утвердження командно-адміністративної системи. Політика воєнного комунізму, “червоний терор” і голод в Україні 1921-1923 рр., голодомор 1932-1933 рр. Сталінська індустріалізація, колективізація, денационалізація, дехристиянізація і культурна революція, їх наслідки для України. Політичні репресії.

Приєднання західноукраїнських земель, Північної Буковини і Бессарабії до УРСР. Україна в стратегічних планах основних політичних сил Другої світової війни. Діяльність ОУН.